

פרשת ויקרא

כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה' (ב, יא)

בבריייתא של פיטום הקטורת אנו קוראים: "ועוד תני בר קפרא, אילו היה נותן בה קורטוב של דבש, אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה" (זאת אומרת: ימות מרוב תענוג.!).

ולמה אין מערבין בה דבש?

מפני שהתורה אמרה 'כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו' וכו'.

והשאלה נשאלת כמעט מאליה: אם ישימו דבש בקטורת, לא יוכלו בני האדם להחזיק מעמד מרוב הריח הטוב. ופיקוח נפש, הלא דוחה את כל התורה כולה, מה מקום יש לשאלת התנא: "ולמה אין מערבין בה דבש?"

ובכלל, למה תירץ זאת עם פסוק, הרי זו לא התשובה הראשונית, אלא תשובה נוספת. הגאון רבי חנוך הכהן ארנטרוי, מסב את תשומת הלב לדיוק נפלא: בתחילה נקט התנא "אילו היה נותן בה (כמות מסוימת) של דבש", זה לא היה שייך, כי אין אדם שיוכל לעמוד מפני ריחה.

לכך שאל התנא: אם כן, "ולמה אין מערבין בה (כמות קטנה מאוד של) דבש?", שיוסיף ריח טוב ולא יהיה מזיק?

ועל כך הוא משיב נפלא: "מפני שהתורה אמרה כי כל שאור וכל דבש - לא תקטירו ממנו אשה לה", מכל וכל.

מקור: כמוצא שלל רב